

Ríkiskaup
09 905

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymsyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Ríkiskaup

kt. 660169-4749

Borgartúni 7c, 105 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Ríkiskaup eru miðlæg innkaupastofnun á vegum ríkisins sem skulu með gagnsæjum og hagkvæmum hætti annast innkaup fyrir ríkisstofnanir, rannsaka sameiginlegar þarfir fyrir vörur og þjónustu, beita sér fyrir sameiginlegum innkaupum til þarfa ríkisins og stuðla að þróun skilvirkra innkaupakerfa. Einnig skal stofnunin láta í té aðstoð og leiðbeiningar um útboð og innkaup eftir því sem þörf krefur.

Starfsemin fellur undir málefnavið 5 og málaflokk 30 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2023 var ársveltan kr. 1.856,9 milljónir og afkoma kr. -60,5 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -69,7 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 506,8 milljónir.

Starfsemin á árinu 2023 byggir á heimildum í fjárlögum og fjárukalögum fyrir árið 2023. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2023 gefi glöggja mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárvöldu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Ríkiskaupa fyrir árið 2023 með rafrænni undirritun sinni.

Ingþór Karl Eiríksson
Fjársýslustjóri

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	145.200.000	151.400.000
Seld þjónusta	3	276.724.098	252.788.072
Vörusala	4	1.416.519.509	1.839.058.014
Framlög og ýmsar tekjur	5	16.720.943	7.366.584
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður	6	1.768.970	5.851.115
Tekjur samtals		1.856.933.520	2.256.463.785
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	7	404.449.542	361.795.818
Annar rekstrarkostnaður	8	1.487.763.516	1.873.284.904
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap	9	845.207	6.240.145
Afskriftir og niðurfærslur	10	26.204.789	9.775.616
Gjöld samtals		1.919.263.054	2.251.096.483
Afkoma ársins		(60.510.413)	5.367.302

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Handbært fé		258.889.807	276.427.571
Viðskiptakröfur		27.072.992	36.315.067
Tengdir aðilar	11	177.846.708	276.460.603
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	12	20.938.646	20.763.913
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	7.602.077	8.680.079
Óefnislegar eignir	14	14.412.314	34.577.397
	Eignir samtals	506.762.544	653.224.630
Skuldir			
Tengdir aðilar	11	59.456.734	153.593.534
Viðskiptaskuldir	15	449.609.300	447.128.304
Ýmsar skammtímaskuldir	16	37.403.877	31.699.746
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	17	30.000.000	30.000.000
	Skuldir samtals	576.469.911	662.421.584
	Eignir samtals að frádregnum skuldum samtals	(69.707.367)	(9.196.954)
Eigið fé			
Hrein eign	18	(69.707.367)	(9.196.954)
	Eigið fé samtals	(69.707.367)	(9.196.954)
	Eigið fé og skuldir samtals	506.762.544	653.224.630
Aðrar upplýsingar			
	19		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymsyfirlit ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins	(60.510.413)	5.367.302	
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	10	26.204.789	9.775.616
		(34.305.624)	15.142.918
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakrökfur	9.067.342	6.805.342	
Tengdir aðilar	(484.609)	(147.455.060)	
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir	8.185.127	192.391.479	
	16.767.860	51.741.761	
	Handbært fé frá rekstri	(17.537.764)	66.884.679
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð óefnislegra eigna	(806.263)	(22.520.040)	
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	13	(2.336.320)	(2.697.849)
		(3.142.583)	(25.217.889)
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar	3.142.583	25.217.889	
	3.142.583	25.217.889	
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(17.537.764)	66.884.679	
Handbært fé í byrjun árs	276.427.571	209.542.892	
	Handbært fé í árslok	258.889.807	276.427.571

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymsyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2023	111.800.000	0	111.800.000
Fjáraukalög	20.000.000	0	20.000.000
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjáraukalögum	131.800.000	0	131.800.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda			
Launabætur	13.400.000		13.400.000
Fjárveiting ársins	145.200.000	0	145.200.000
Staða fjárveitinga fyrrí ára í lok árs 2022, (umframráðstafað)	(21.472.187)	30.000.000	8.527.813
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	123.727.813	30.000.000	153.727.813
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(205.710.413)	(3.142.583)	(208.852.996)
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	(81.982.600)	26.857.417	(55.125.183)

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttakins endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun og niðurfærslum. Niðurfærslur eru gjaldfærðar línulega yfir líftíma eignarinnar í yfirliti um afkomu. Almennt er áætlaður nýtingartími tölvuhugbúnaðar sex til átta ár.

Óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma eru ekki niðurfærðar en eru prófaðar a.m.k. árlega með tilliti til virðisrýrnunar.

Innleyst tap vegna ráðstöfunar óefnislegra eigna er fært í yfirlit um afkomu á því tímabili þegar viðskiptin eiga sér stað. Söluverð eigna og þar með söluhagnaður myndar fjárfestingarheimild og er meðhöndlað þannig.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru skoðaðar a.m.k. árlega til að ákvarða hvort einhver vísbending sé um virðisrýrnun. Ef endurheimtanleg fjárhæð óefnislegrar eignar er lægri en bólfært verð hennar, er bólfært verð hennar fært í endurheimtanlega fjárhæð og virðisrýrnunartap fært í yfirlit um afkomu.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eigin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Skýringar

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað/10 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppseiganlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppseiganlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2023	2022		
2 Tekjufærsla fírveitinga				
Fírveiting ársins	145.200.000	151.400.000		
	<hr/>	<hr/>		
Yfirlit um fírveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:				
	Rekstur	Rekstrar-tilfærslur	Fjármagns-tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	111.800.000	0	0	111.800.000
Fjáruakalög	20.000.000	0	0	20.000.000
Launabætur	13.400.000	0	0	13.400.000
Fírveiting til tekna	145.200.000	0	0	145.200.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum ..	(205.710.413)	0	0	(205.710.413)
Staða fírveitinga ársins í lok árs	(60.510.413)	0	0	(60.510.413)
	2023	2022		
3 Seld þjónusta				
Sérfræðipjónusta	139.829.090	119.274.674		
Umboðs- og sölulaun	133.826.984	125.500.647		
Verksala	0	51.750		
Ýmsar þjónustutekjur	2.818.024	6.825.538		
Fræðslustarfsemi og fundir	250.000	1.135.463		
	<hr/>	<hr/>		
	276.724.098	252.788.072		
4 Vörusala				
Vörusala	654.302	1.681.625		
Vörusala, umboðs- og endursala	1.415.865.207	1.837.376.389		
	<hr/>	<hr/>		
	1.416.519.509	1.839.058.014		
5 Framlög og ýmsar tekjur				
Famlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	16.100.000	5.940.166		
Ýmsar tekjur	620.943	1.426.418		
	<hr/>	<hr/>		
	16.720.943	7.366.584		
6 Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður				
Ýmsar fjármunatekjur	1.768.970	5.849.767		
Gengishagnaður, verðbreytingar	0	1.348		
	<hr/>	<hr/>		
	1.768.970	5.851.115		
7 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður				
Laun	322.275.548	297.341.122		
Orlof, breyting	5.313.835	(13.449.049)		
Launatengd gjöld	74.091.404	68.392.793		
Starfsmannakostnaður	2.768.755	9.510.952		
	<hr/>	<hr/>		
	404.449.542	361.795.818		
Meðalfjöldi stöðugilda	25,0	27,0		

Skýringar

	2023	2022
8 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	605.382	766.258
Byggingarvörur, almennar	0	3.327
Ýmis tæki og áhöld	587.482	417.650
Orkugjafar	2.494	516.269
Matvæli	4.881.220	3.741.284
Almennar rekstrarvörur	18.089	425.831
Vörukaup, almenn	<u>6.094.667</u>	<u>5.870.619</u>
Fundir, námskeið, risna	9.246.257	5.634.482
Ferðir, uppihald	6.466.919	2.777.056
Akstur	603.374	477.242
Sérfræðiþjónusta	25.376.080	18.632.966
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	421.767	285.339
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	3.743.380	5.595.426
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	748.068	47.677
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	<u>46.605.845</u>	<u>33.450.188</u>
Afnotagjöld	22.033.459	16.447.148
Leigugjöld	21.004.181	18.238.077
Verkkaup	939.927	3.168.103
Kostnaðarhlutdeild	8.490.455	4.347.512
Tryggingar, lögboðnar	274.417	256.183
Opinber gjöld	(3.422.187)	1.038.373
Tilfærslur	<u>60.000</u>	<u>52.000</u>
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	<u>49.380.252</u>	<u>43.547.396</u>
Vörukaup, umboðs- og endursala	1.385.682.752	1.790.416.701
Vörur til endursölu og birgðabreyting	<u>1.385.682.752</u>	<u>1.790.416.701</u>
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>1.487.763.516</u>	<u>1.873.284.904</u>
9 Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		
Dráttarvextir	42.282	94
Gengistap, verðbreytingar	802.925	6.240.051
	<u>845.207</u>	<u>6.240.145</u>
10 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	3.537.038	3.441.679
Aðrar eignir	16.234	16.234
Sölutap og úreltar eignir	14.534.885	0
Niðurfærsla óefnislegra eigna	8.116.632	6.317.703
	<u>26.204.789</u>	<u>9.775.616</u>

Skýringar

31.12.2023

31.12.2022

11 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	88.019.086	0
Aðrir ríkisaðilar	89.827.622	276.460.603
	<u>177.846.708</u>	<u>276.460.603</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	138.636.774
Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	59.456.734	14.956.760
	<u>59.456.734</u>	<u>153.593.534</u>

12 Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður

Fyrirframgreiddur kostnaður	124.018	388.577
Skattar	20.814.628	20.375.336
	<u>20.938.646</u>	<u>20.763.913</u>

13 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld, tæki og búnaður	7.491.575	8.553.343
Aðrar eignir	110.502	126.736
	<u>7.602.077</u>	<u>8.680.079</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2023:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2023	38.372.427	162.378	38.534.805
Viðbætur á árinu	2.336.320	0	2.336.320
Selt/úrelt á árinu	163.839	0	163.839
	<u>40.872.586</u>	<u>162.378</u>	<u>41.034.964</u>
Afskriftir 01.01.2023	29.819.084	35.642	29.854.726
Afskrift ársins	3.537.038	16.234	3.553.272
Selt/úrelt á árinu	24.889	0	24.889
	<u>33.381.011</u>	<u>51.876</u>	<u>33.432.887</u>
Staða 31.12.2023	<u>7.491.575</u>	<u>110.502</u>	<u>7.602.077</u>

Skýringar

	31.12.2023	31.12.2022
14 Óefnislegar eignir		
Óefnislegar eignir	14.412.314	34.577.397
Óefnislegar eignir greinast þannig í árslok 2023:		Hugbúnaður
Stofnverð 01.01.2023	51.044.997	
Viðbætur á árinu	806.263	
Selt/niðurfært á árinu	<u>(17.858.934)</u>	<u>(17.858.934)</u>
	33.992.326	
Niðurfært 01.01.2023	16.467.600	
Niðurfærsla ársins	8.116.632	
Selt/niðurfært á árinu	<u>(5.004.220)</u>	<u>(5.004.220)</u>
	19.580.012	
Staða 31.12.2023	<u>14.412.314</u>	
	31.12.2023	31.12.2022
15 Viðskiptaskuldir		
Viðskiptaskuldir	449.609.300	447.128.304
	<u>449.609.300</u>	<u>447.128.304</u>
16 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	<u>37.013.581</u>	<u>31.699.746</u>
	37.403.877	31.699.746
17 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga		
Rekstur stofnunarinnar er fjármagnaður með rekstrartekjum, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta.		
	31.12.2023	31.12.2022
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	<u>30.000.000</u>	<u>30.000.000</u>
	30.000.000	30.000.000
18 Eigið fé		
Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;	31.12.2023	31.12.2022
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	(9.196.954)	(14.564.256)
Afkoma ársins	<u>(60.510.413)</u>	5.367.302
Jöfnuður 31.12.	<u>(69.707.367)</u>	<u>(9.196.954)</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

Skýringar

19 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert ótímabunda skuldbindandi samninga um húsnæði og þjónustusamninga um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 18,0 milljónum og vegna þjónustu- og vörslusamninga kerfa kr. 4,0 milljónum.

Stofnunin ber hlutdeild í lífeyrisskuldbindingum vegna starfsmanna sem látið hafa af störfum. Lífeyrisskuldbindingin hefur ekki verið skuldfærð í

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Frumvarp um breytingar á lögum um opinber innkaup hefur verið lagt fyrir Alþingi og er til meðferðar þar núna. Ef það verður samþykkt verða Ríkskaup lögð niður.